

virtuoos in onderwijs

Voorlichting Kernprocedure LWOO/PRO Het ABC

Bouwien Westerhuis & Esmée Verhoeven
Onderwijsadviseurs Het ABC

28-10-2019 t/m 31-10-2019

Wensen/vragen vooraf?

Inhoudsopgave

- **Wat is de Kernprocedure LWOO/PRO?**
  - Stappenplan
  - Tijdpad
- **Stap 1. Adaptief toetsen**
  - Wanneer terug toetsen?
- **Stap 2. Inlezen in ELK (leerlingen + toetsresultaten koppelen)**
- **Stap 3. CAP (capaciteiten/intelligentieonderzoek) / SEM (sociaal-emotioneel onderzoek)**
  - Toestemmingsformulieren
  - ADIT
  - Intelligentie
- **Stap 4. Advies door school**
  - Schoolkeuze
- **Contactgegevens**

Wat is de Kernprocedure (LWOO/PRO)?

De Kernprocedure is in Amsterdam de naam voor de het overstaptraject van de groep 8 naar het VO. De Kernprocedure LWOO/PRO is een specifiek traject waarbij, middels aanvullende toetsen en/of onderzoeken, wordt gekeken of leerlingen mogelijk in aanmerking komen voor leerwegondersteuning (LWOO) of praktijkonderwijs (PRO).

- Er wordt allereerst gekeken naar de leerresultaten op de vakgebieden technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen/wiskunde. Op basis van deze resultaten wordt besloten of de leerling in aanmerking komt voor capaciteitenonderzoek (ook wel: intelligentietest of CAP).
- Daarna wordt, op basis van de resultaten van het capaciteitenonderzoek (CAP), bepaald of een leerling aansluitend deelneemt aan sociaal-emotioneel onderzoek (SEM).
- Het ABC neemt de CAP/SEM-onderzoeken af met betrekking tot aanvraag voor leerwegondersteuning (LWOO) of praktijkonderwijs (PRO). Scholen kunnen er ook voor kiezen om dit zelf te doen.

Stappenplan Kernprocedure LWOO/PRO

- 1. Adaptief toetsen:** Leerlingen die mogelijk in aanmerking komen voor LWOO/PRO/KOPKLAS/TUSSENVOORZIENING worden eind groep 7 (óf begin groep 8) adaptief getoetst > **Zie hiervoor de Handleiding adaptief toetsen**
- 2. Inlezen in ELK (www.elkadam.nl) :** School leest leerlingen en toetsresultaten in én vinkt aan welke leerlingen **wel/niet in aanmerking komen voor CAP** (intelligentieonderzoek)
> **Zie hiervoor de handleiding Beoordelen adaptieve toetsen**
> Ouders ondertekenen toestemmingsformulier (bijv. tijdens het kennismakingsgesprek)
- 3. CAP/SEM-onderzoeken:** Het ABC controleert de toetsresultaten in ELK en nodigt leerlingen uit die in aanmerking komen voor CAP (intelligentieonderzoek)/SEM (sociaal-emotioneel onderzoek).
- 4. Advies door school**

Tijdpad Kernprocedure LWOO/PRO

Wat?	Wanneer?
Adaptief toetsen	Eind groep 7 (mei/juni) óf begin groep 8 (sept)
Invoeren leerlingen en toetsresultaten in ELK (www.elkadam.nl)	Aug/sept (begin groep 8)
Start CAP-afnames	September
Start SEM-afnames	November

1. Adaptief toetsen

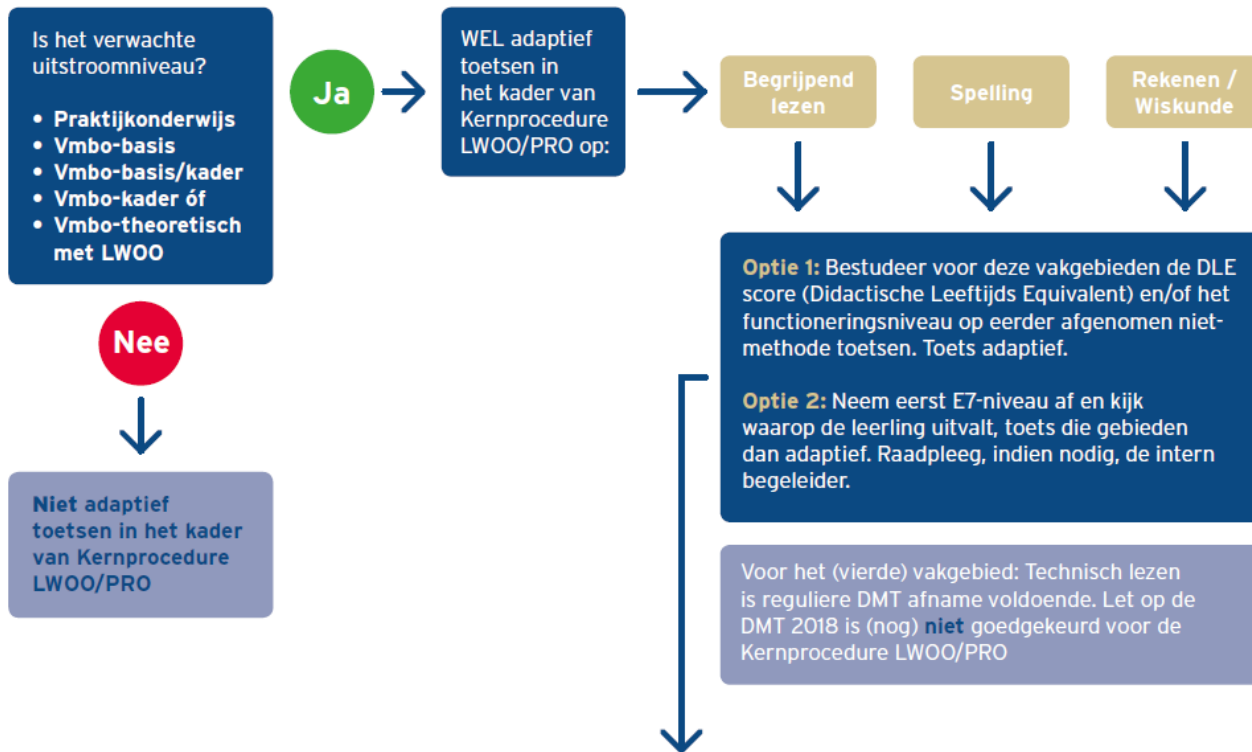

Tijdens het E7 moment óf in september (voorheen LAT)

In mei/juni (of in sommige gevallen in september) 2019 worden de leerlingen die mogelijk in aanmerking komen voor LWOO en/of PRO adaptief getoetst* **door de leerkracht, op hun eigen school (voorheen LAT)**. In de meeste gevallen wordt hiervoor gebruik gemaakt van de aanwezige LVS toetsen (veelal CITO). Er is hiervoor **geen toestemming van de ouders nodig**. Wel wordt geadviseerd ouders hierover te informeren. Let op! Vanaf dit jaar kijken (alle) scholen deze toetsen zelf na en zorgen zij er zelf voor dat de resultaten in ELK komen te staan.

1. Adaptief toetsen

1. Adaptief toetsen

Kies een CITO toetsniveau best passend bij de DLE score. Kies een niveau dat het best passend is bij de leerling. Zie voorbeelden op de volgende pagina.

DLE	Niveau
≤ 25	M5
30	E5
35	M6
40	E6
45	M7
50	E7

- Kijk naar groei tot nu toe (ook voorgaande jaren)
- Schat per leerling in of het bij een DLE van bijv. 37 handig is om juist M6 of E6 af te nemen
- Controleer of toets niet al twee keer is afgenomen
- **Lager dan M5 afnemen is niet nodig** (Bij een leerling op groep 4 niveau waar al adaptief getoetst is afname van bijv. M4 of E4 uiteraard wel toegestaan)

1. Adaptief toetsen

VB 1) Spelling: Functioneringsniveau = E5M6 en DLE = 31

LOVS M7	Start + Vervolg 1				
Start + Vervolg 2	131	V	E5M6	46 / 31 / 67%	

→ Kies toetsniveau E5

VB 2) Begrijpend lezen: Functioneringsniveau = M6E6 en DLE = 37

LOVS M7	Start + Vervolg 1				
Start + Vervolg 2	34	IV	M6E6	46 / 37 / 80%	

→ Kies toetsniveau M6 of E6. Maak afweging op basis van eerdere toetsen/verwachte groei

VB 3) Rekenen/Wiskunde: Functioneringsniveau = M5 en DLE = 24
Let op! Bij deze leerling is tijdens M7 moment al adaptief getoetst

LOVS E5	50 / 80 / 71	D 1.9	IV	M5	47 / 24 / 51%
---------	--------------	-------	----	----	---------------

→ Kies toetsniveau M5

1. Adaptief toetsen

Kijk de adaptieve toetsen zelf na en voer de score in het LVS (ParnasSys) in. En toets terug of door indien nodig.
Let op terugtoetsen is verplicht voor Kernprocedure LWOO/PRO, doortoetsen niet!

Toets terug, indien DLE score op de toets meer dan 10 punten lager is dan wat de toets meet!

Voorbeeld, bij een potentiële LWOO-leerling is Begrijpend lezen M6 afgenomen (kind met DLE van 35 met een marge van 25-45). De leerling behaalt echter een DLE van 24 (11 punten verschil). Dit betekent terug toetsen!

*Neem de toets af van het leerjaar waar de behaalde DLE-score op de adaptieve toets naar verwijst. Bij bijv. een DLE van 21 > kies toets M5.
Let op lager dan M5 afnemen is niet verplicht.

Toets door, indien DLE score op de toets meer dan 10 punten hoger is dan wat de toets meet!

Voorbeeld, bij een potentiële LWOO-leerling is Begrijpend lezen M6 afgenomen (Verwacht DLE van 35 met een marge van 25-45). De leerling behaalt echter een DLE van 46 (11 punten verschil). Dit betekent doortoetsen.

*Neem de toets af van het leerjaar waar de behaalde DLE-score op de adaptieve toets naar verwijst. Bij bijv. een DLE van 46 > kies toets M7.
Let op door toetsen is niet verplicht.

1. Adaptief toetsen

Let op: Als de leerling na het terugtoetsen een veel lagere DLE score behaalt, houd dan de originele toets aan en mail Het ABC om te overleggen.

Let op: De behaalde resultaten kunnen **vanaf 1 augustus 2019 per leerling worden ingelezen in ELK 2020**. Eerst moeten éénmalig de nieuwe leerlingen worden ingelezen in ELK 2020 via OSO. Daarna kunnen de behaalde resultaten ingelezen worden. Stem intern af **wie** dit gaat oppakken en **wanneer**.

Vragen over adaptief toetsen,
mail naar kernprocedure@hetabc.nl

Vragen over het inlezen van de leerlingen/
toetsresultaten in ELK, mail naar helpdesk@elkadam.nl

1. Adaptief toetsen (terug toetsen)

Let op! Controleer of de behaalde DLE niet te laag (of te hoog) is.
Zo ja, dan terug (of door) toetsen!

Didactische gegevens (LAT)

In het vak RS / VS moet bij een normale toets de ruwe score worden ingevuld en bij een digitale toets de vaardigheidsscore.

	Toets en toetsversie *	Toetsdatum *	RS / VS	Cito niv	DL *	DLE *	LA	LR
T.Lezen	CITO Drie-Minuten-Toets - LOVS E6 - E6 Kaart 1+2+3	04-10-2018	244	IV	52	33	37%	63%
B.Lezen	Begrijpend lezen 3.0 E6	04-10-2018	36	V	52	23	56%	44%
Spelling	Spelling 3.0 E6	08-10-2018	27	IV	52	30	42%	58%
Inz.Rek	Rekenen en Wiskunde 3.0 E6-digi	04-10-2018	241	III	52	40	23%	77%

1. Adaptief toetsen FAQ

1. Moet je bij het adaptief toetsen direct een passende toets afnemen, of mag je ook eerst E7 afnemen?

Er zijn twee opties, óf je schat op basis van eerdere toetsen in op welk niveau de leerling zit/zal zitten. Je neemt dat niveau dan af tijdens het E7 moment. Óf je neemt eerst voor alle vakgebieden E7 af en toetst dan terug op de vakgebieden spelling, begrijpend lezen en/of rekenen als de leerling hierop uitvalt (lees; DLE valt 10 punten lager uit dan de DL van de toets).

2. Moet je bij het adaptief toetsen de verwachte groei meenemen?

Het kan zijn dat de leerling bijvoorbeeld vanaf E6 naar M7 een groei van +7 DLE laat zien en nu een DLE van 39 haalt. Kijk dan goed naar eerdere toetsmomenten en schat in of de leerling dan tijdens het E7 moment beter de E6 (meest passend bij een DLE van 39) kan doen of juist de M7 gaat doen (waarbij je de groei mee neemt).

1. Adaptief toetsen FAQ

3. Wat mag/wel niet bij kinderen met dyslexie?

Vanuit de Staatscourant wordt geadviseerd bij leerlingen met dyslexie 'dubbel' te toetsen. Zowel met als zonder hulpmiddelen. Wij snappen dat dit erg tijdrovend is en een belasting voor de kinderen. Vanuit CITO is bij Rekenen-Wiskunde en Spelling de digitale versie (met auditieve ondersteuning), extra afnametijd en vergroten van de teksten (A4 naar A3) toegestaan. De voorkeur gaat uit naar de digitale versie t.o.v. het voorlezen (vanwege hints in het stemgebruik), maar voorlezen is bij deze vakgebieden wel toegestaan.

Begrijpend lezen mag helaas niet worden voorgelezen (handleiding CITO), wel is extra afnametijd en de vergrote weergave toegestaan. Geadviseerd wordt om bij leerlingen met dyslexie naast Begrijpend lezen ook Begrijpend luisteren af te nemen. Bij Technisch lezen zijn geen aanpassingen toegestaan, deze toetsen zijn immers bedoeld om de technische leesvaardigheid van leerlingen in kaart te brengen. Belangrijk is om goed vast te leggen welke hulp is geboden en om welke redenen.

2. Inlezen in ELK (Elektronisch loket Kernprocedure)

1 augustus 2019

- School leest eerst éénmalig de nieuwe leerlingen in, in ELK 2020 (**Elektronisch Loket Kernprocedure**) via OSO.
- School leest daarna de resultaten (van het adaptief toetsen) in. Stem intern af wie dit gaat oppakken en wanneer.

Kijk voor het proces van inlezen van de leerlingen in resultaten op

> www.handleiding.elkadam.nl

> **Scroll naar beneden**

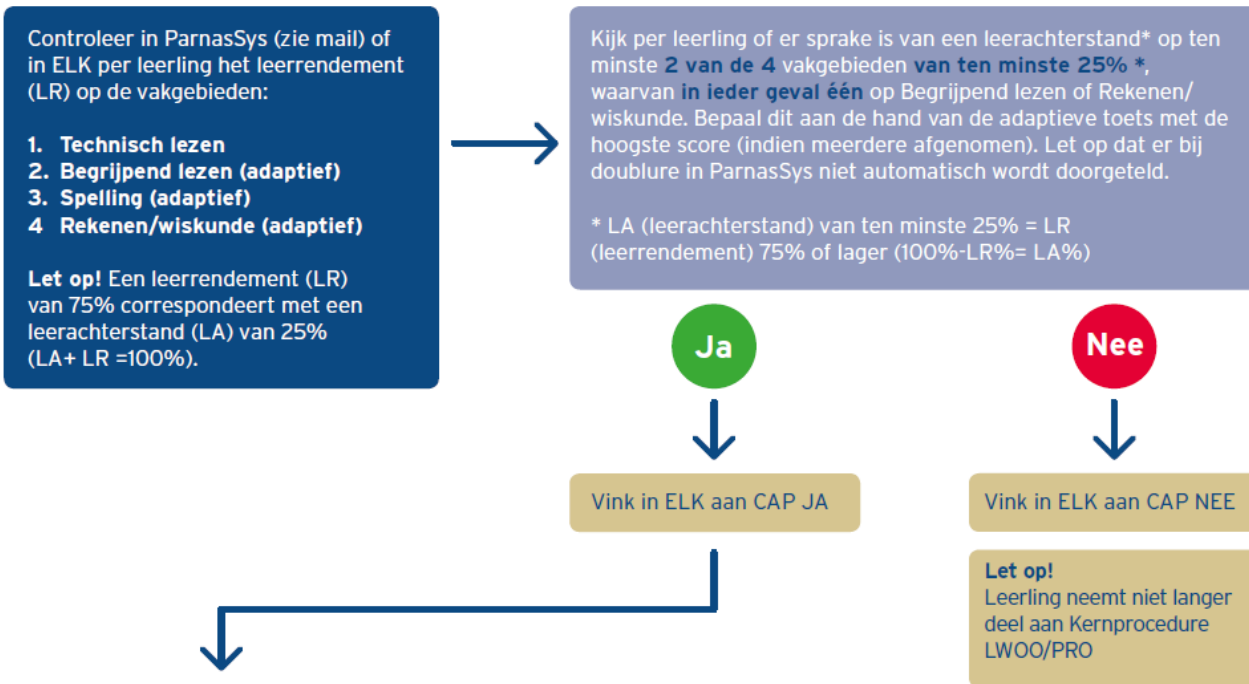
> **Klik op 'Primair onderwijs' en doorloop de handleidingen één voor één**

Mocht u er op deze pagina niet uitkomen, mail dan naar helpdesk@elkadam.nl. Het ABC is geen beheerder van het ELK en kan dus niet helpen met technische vragen.

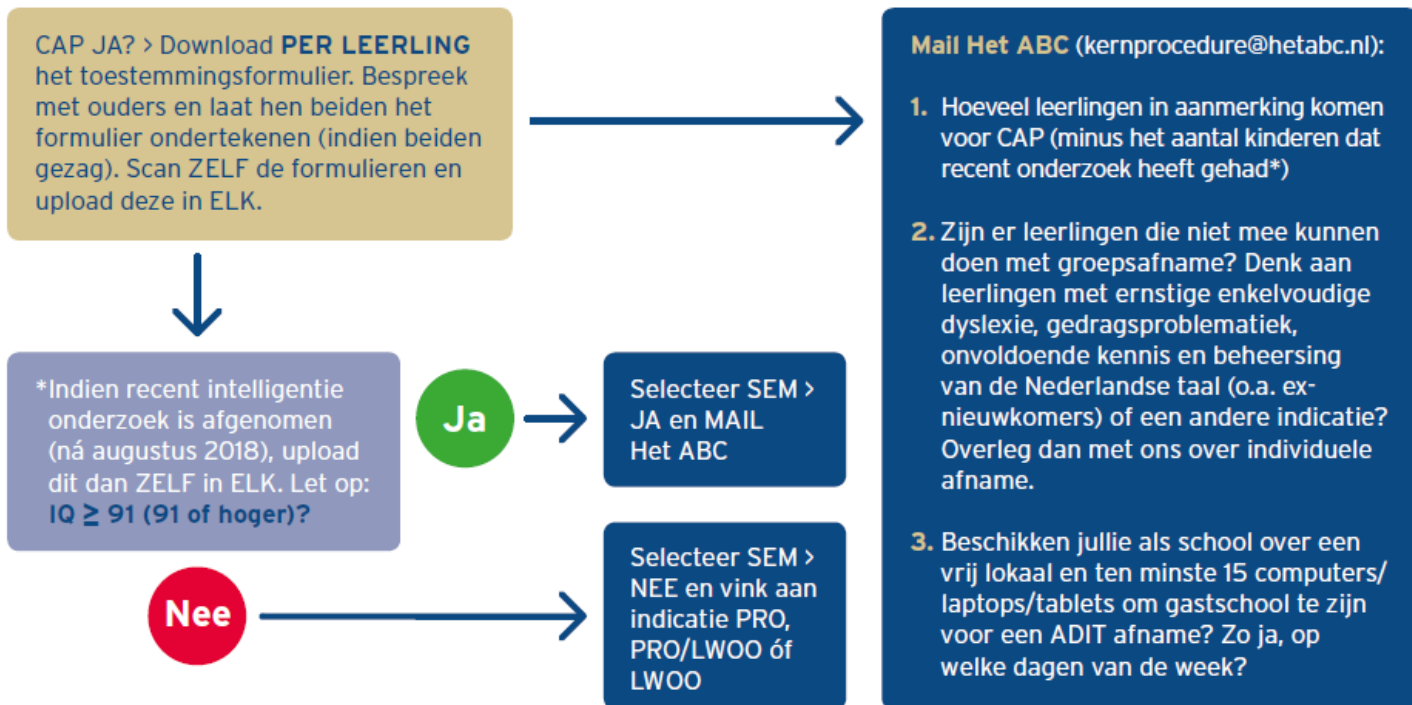

3. Beoordelen wel/geen CAP (intelligentieonderzoek)

3. Beoordelen wel/geen CAP (intelligentieonderzoek)

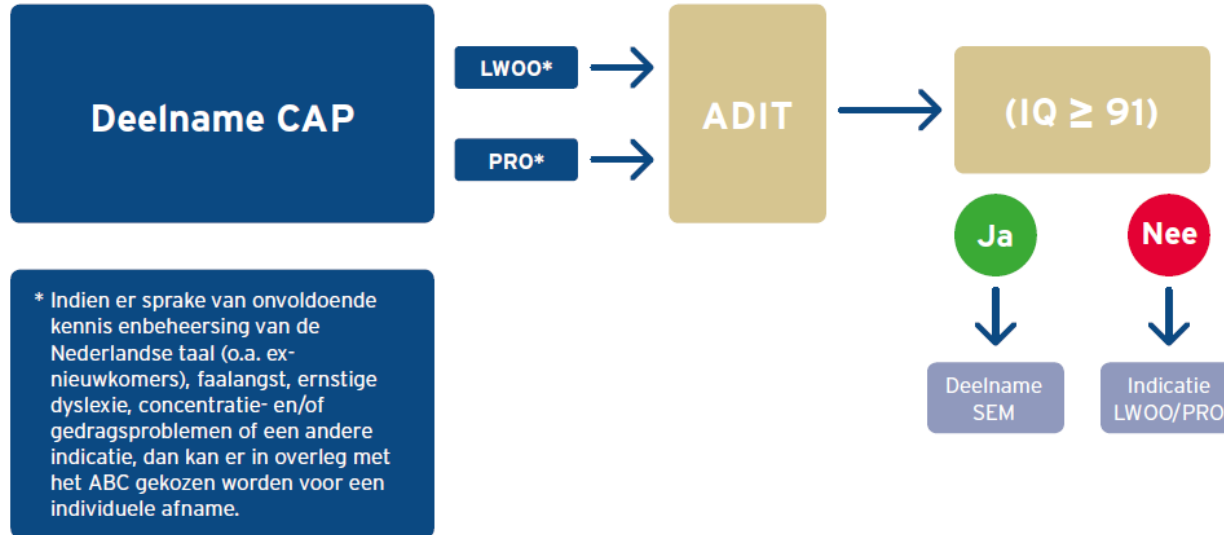
3. Beoordelen wel/geen CAP (intelligentieonderzoek)

1. CAP door ABC (nov-dec)
  - **ADIT**
  - **WISC V (bij uitzondering)**
  - **SON/WNV (non verbaal)**
2. óf CAP door school: uploaden door school zelf (onderzoeken ná aug 2018, want moet geldig zijn bij start op VO)
Let op! Onderzoeken door eigen orthopedagoog of derde instantie zelf uploaden in ELK en LWOO/PRO (dan wel SEM) beslissing zelf maken

CAP (CAPACITEITEN-/INTELLIGENTIEONDERZOEK) / SEM (SOCIAAL-EMOTIONEEL ONDERZOEK)

Wanneer er **recent** capaciteiten-/intelligentieonderzoek is afgenomen (ná augustus 2018), kan dat met toestemming van ouders gebruikt worden. Scholen dienen **zelf** deze resultaten (en het toestemmingsformulier) in ELK te uploaden en aan te vinken of leerling in aanmerking komt voor LWOO/PRO of SEM.

Toestemmingsformulieren

- **Ouders geven toestemming middels een formulier**
> **Download per leerling toestemmingsformulier uit ELK**
- **AVG: Indien beide ouders gezag hebben over het kind, dienen beide ouders te ondertekenen** Toestemming is nodig van de ouders die met het ouderlijk gezag zijn belast. *Indien ouders getrouwd zijn en beide op het zelfde adres wonen mag je er vanuit gaan dat de toestemming besproken is* (zo wordt dit verwoord in de wet). In alle andere gevallen moeten beide ouders (mits beiden gezag hebben) hun toestemming verlenen.
- School is verplicht te achterhalen wie het ouderlijk gezag hebben en wie er dus moeten ondertekenen, let hier op! Bij twijfel is de school verplicht dat na te gaan in het [Centraal Gezagsregister](#).
- **Scan de ondertekende formulieren en upload deze per leerling in ELK**
- *Let op! School kan, op basis van achterstanden, ook zonder toestemming LWOO adviseren. De VO-school zal dan opnieuw om een CAP-onderzoek vragen.*

ADIT

- Digitaal (computers/laptops/tablets)
- Adaptief: vragen passen zich aan/ heel gestructureerd
Positief effect op angstig/weinig gestructureerd werkende leerlingen
- Ong. 15 leerlingen per afname
- De afname duurt zo'n 1,5 uur
- Potentiële LWOO en PRO in één lokaal (geen onderscheid)
- Succesverhalen Den Haag/Rotterdam

Scoreprofiel ADIT

Leering: Brad Pitt
 Geboortedatum: 07-09-2002
 Klas: 8
 Atnamedatum: 21-01-2015

School: A-VISION voorbereidschool
 Plaats: Apeldoorn
 Code: 19AZ113

Wat is een adaptieve test?

Dit scoreblad bevat de resultaten van de leerling op de ADIT; een adaptieve intelligentietest voor groep 8. Bij een adaptieve test past de testinhoud zich zoveel mogelijk aan het niveau van de leerling aan. Hierdoor wordt de leerling niet onnodig geconfronteerd met te makkelijke of te moeilijke opgaven.

De subtests van de ADIT

De ADIT bestaat uit non-verbale en verbale subtests. De balken hieronder geven weer hoe de resultaten van de leerling zich tot elkaar verhouden.

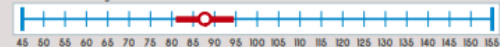
Non-verbale subtests

Verbale subtests

Non-verbale intelligentiescore

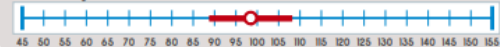

Intelligentiescore

88

90% betrouwbaarheidsinterval
81 - 94

Verbale intelligentiescore

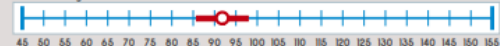

Intelligentiescore

99

90% betrouwbaarheidsinterval
89 - 108

Totale intelligentiescore

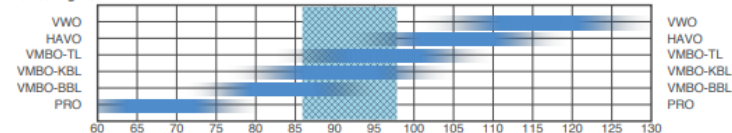
Intelligentiescore

92

90% betrouwbaarheidsinterval
86 - 98

Verschiil verbaal non-verbaal: niet significant

Advisering VO

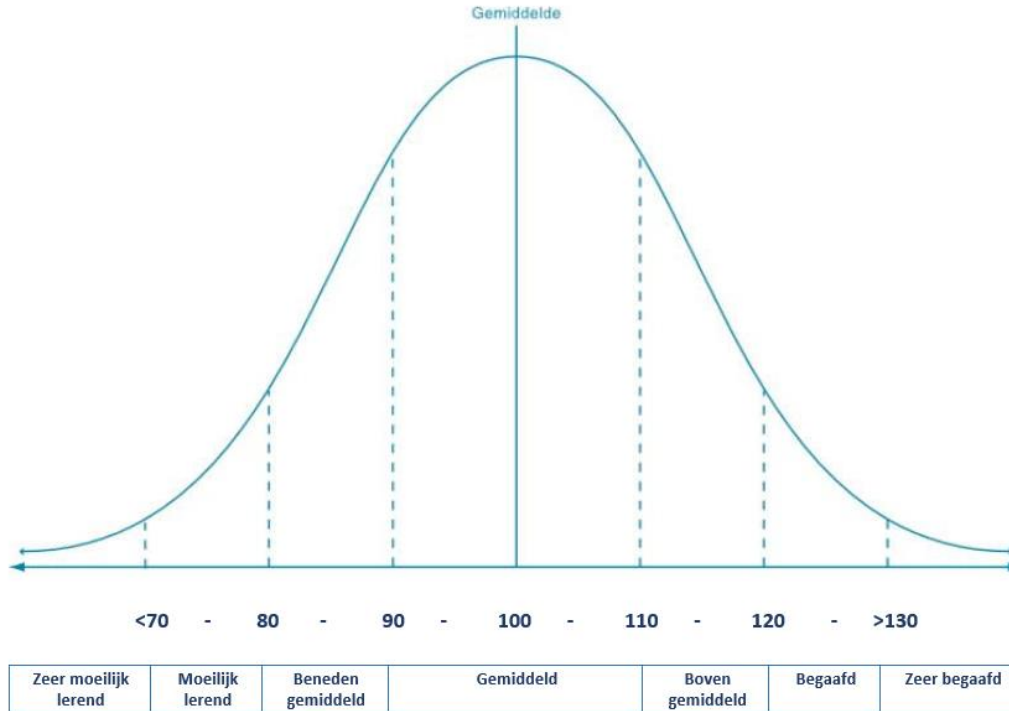

Advies: VMBO-KBL of VMBO-TL

- Leeswijzer & profielblad ADIT zie www.hetabc.nl/kernprocedure
- Meer informatie ADIT zie <https://route8.nl/route-8/adit/>
- Let op! De balken geven alleen de verhouding aan binnen het profiel van de leerling (sterke/zwakke kanten). Leerlingen kunnen hierop niet vergeleken worden.

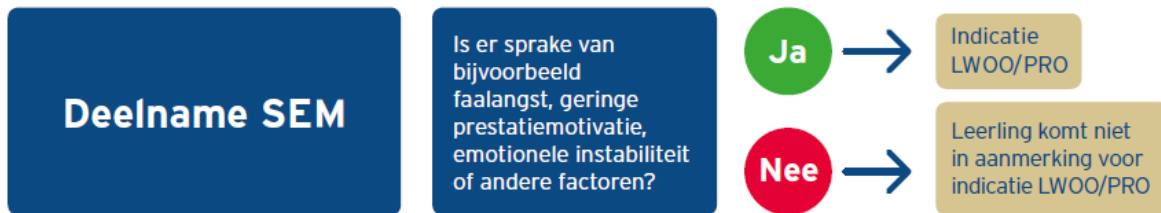

Intelligentie

3. SEM (sociaal emotioneel onderzoek)

Een sociaal-emotioneel onderzoek (SEM) wordt afgenomen wanneer het intelligentieniveau ($IQ \geq 91$) geen verklaring biedt voor de huidige leerachterstanden. Als jullie bij voorbaat al weten dat er geen sprake is van sociaal-emotionele problematiek (als verklaring voor achterstanden), bijvoorbeeld: een ex-nieuwkomer die een taalachterstand heeft, bij veel afwezigheid op school, of een andere reden), **dan is het wellicht niet zinnig om de leerling deel te laten nemen aan SEM.** Wij horen dit graag en even overleggen kan altijd!

4. Advies

School geeft een best passend advies op basis van alle verzamelde gegevens en maakt het Oki-doc gereed.

School print aanmeldformulier en ouders melden aan bij VO school.

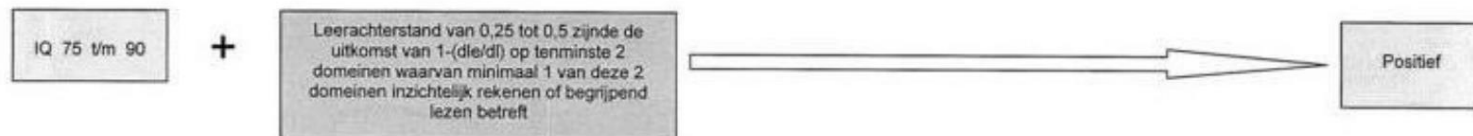
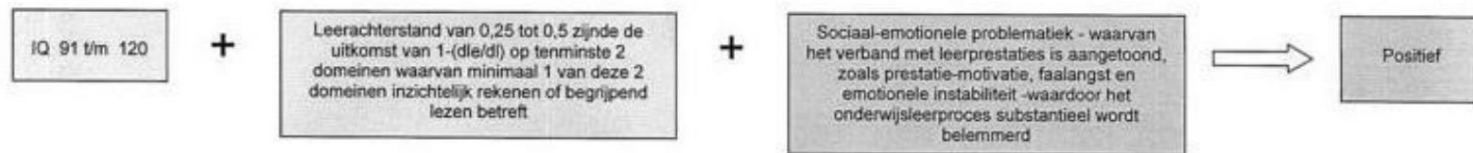
Algemene contactgegevens

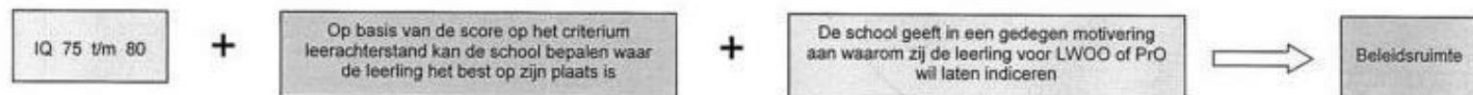
- **ELK** (inlezen persoonsgegevens/zelfstandig invoeren LAT)
Kijk op handleiding.elkadam.nl of mail naar helpdesk@elkadam.nl
- **ABC** uitvoering van de Kernprocedure LWOO/PRO
(scoren/invoeren LAT / afname CAP/ SEM door het ABC)
Kijk op www.hetabc.nl/kernprocedure of
mail naar kernprocedure@hetabc.nl
- **Samenwerkingsverband VO** VO-advies /OKI-DOC/passend onderwijs
Kijk op www.swvadam.nl of mail naar e.bouter@swvadam.nl /
b.roepert@swvadam.nl

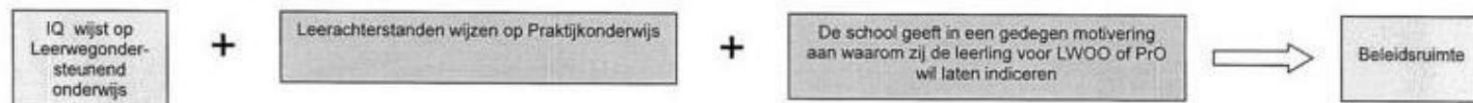
TOELAATBAARHEIDSCRITERIA VOOR LEERWEGONDERSTEUNEND ONDERWIJS

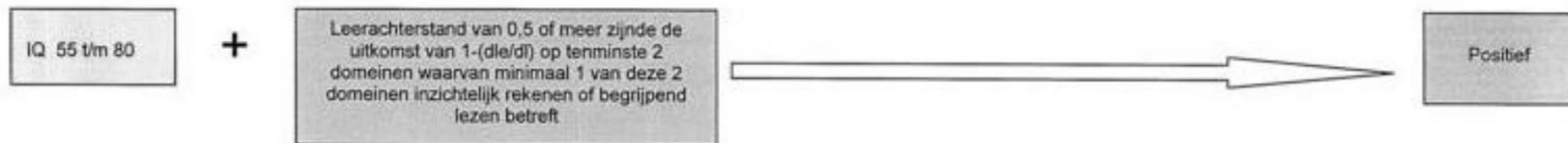
GRENSVLAK:

STRJDIGE SCORES OP CRITERIA:

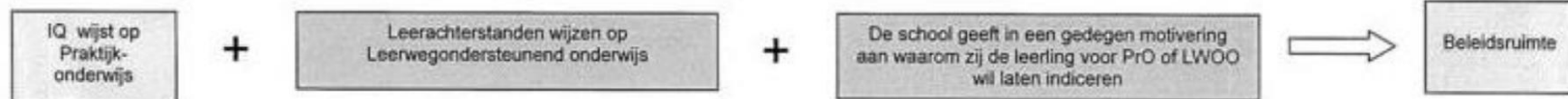
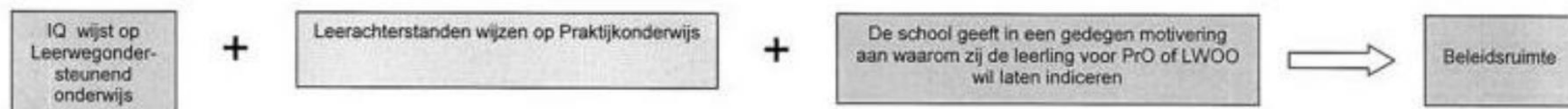
TOELAATBAARHEIDSCRITERIA VOOR PRAKTIJKONDERWIJS

GRENSVLAK:

STRIJDIGE SCORES OP CRITERIA:

VO schoolkeuze

<https://www.voschoolkeuze020.nl/> (let op vernieuwde website okt 19)

- Keuzegids
- Stappenplan aanmelden

Zijn jij en je ouders al aan het nadenken over naar welke middelbare school je volgend jaar gaat? Kom dan op 1 en 2 november naar de eerste Amsterdamse scholenArenA in de Johan Cruijff ArenA, alleen voor leerlingen uit groep 8.

Vanaf 24 september 14.00u inschrijven

Dialogo zorgcoördinatoren VO

Wensen VO

- **Wat werkt concreet i.p.v. beschrijvend**
Bijv. Leerling heeft extra steuntje nodig bij start (controleer of hij/zij aan het werk kan) i.p.v. Het kind is een kat uit de boom kijker
- **Betrokkenheid instanties beschrijven (niet letterlijk OKA/Arkin) maar bijv. 'Er is veel gebeurd in de thuissituatie, advies contact opnemen met ouders'**
- **Bij kinderen met dyslexie, vergeet niet problemen op andere vakgebieden te omschrijven**

Dialog IB/schooldirectie PO

Wensen PO

- ...
- ...

Graag mailen naar kernprocedure@hetabc.nl

